

CHIA SẺ ĐƯỜNG ĐẾN HẠNH PHÚC

Nguyên tác: Giảng giải *Đệ Tử Quy*

Chủ giảng: Tiến sĩ Thái Lễ Húc

Người chia sẻ: Vô Danh cư sĩ

Bài thứ 41

[Kính chào các bạn đồng học!]

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm qua chúng ta đang học mục:

IV-2. “Giải quyết vấn đề tình thân?”. Mục này có 3 ý lớn:

1. Vợ chồng phải làm tấm gương để dạy con. Tấm gương thế nào?

Chồng phải có tình nghĩa, ân nghĩa với vợ, phải có đạo nghĩa với con; Vợ thì phải có tứ đức: Công, Dung, Ngôn, Hạnh, chồng cũng thế và vợ cũng vậy.

2. Trách nhiệm vợ, chồng trong giáo dục con

3. Việc dạy trẻ trong gia đình thời nay thế nào?

Chúng ta đã học xong ý thứ nhất và đang dừng ở ý thứ 2.

2. Trách nhiệm vợ, chồng trong giáo dục con

Thứ nhất: Chồng phải giữ vai trò “Uy” - Uy thế nào? Là quát mắng, có phải không ạ? Không phải! Mà phải hiểu rằng:

1- Nghiêm khắc, quát mắng không có nghĩa là tức giận.

Chúng ta đang nghe Tiến sĩ Thái kể về việc Tiến sĩ Thái dạy cháu của mình là bé Vĩ Vĩ, khi chú bé cầm đũa sai, nhắc nhở chú, nhưng mà chú thì nhất định không chịu nghe. Vậy Tiến sĩ Thái phải làm thế nào trước sự ương bướng của chú, chúng ta sẽ nghe tiếp.]

Rất nhiều trẻ nhỏ muốn xem mức nhẫn nại của cha mẹ. Khi chúng vừa qua mức hạn chế của cha mẹ thì chúng liền có thể muốn gì được nấy. Đôi

với cha mẹ, bạn sẽ từng bước nhượng bộ, chúng có thể dùng tình cảm để uy hiếp bạn.

[Đó. Cho nên nếu như bạn mà chấp nhận hết, thôi nói nó không chịu, thôi “đất chẳng chịu trời thì trời phải chịu đất”, thế là thôi. Như Bông sáng nay, đòi khẳng khẳng cái quả bóng của các anh. Có phải của mình đâu mà đòi? Thế nếu lại quay ra bảo là: “Anh ơi, thôi anh nhường em”, vậy thì nó biết rằng là mọi người đều phải nhường nó, lần sau nó sẽ đòi thêm nữa.

Cho nên hôm nay tôi phải nhắc ngay cư sĩ Hằng, nhớ:

- Dùng đồ người, phải mượn trước. Nếu không hỏi, thành trộm cắp

Thì cuối cùng cư sĩ Hằng mới nhắc, bảo con:

- Con phải mượn các anh, con phải xin các anh đi!

Chứ còn nếu bạn để cho nó bước qua cái ranh giới ấy thì một lần này được thì lần sau chúng sẽ như thế.

Rất may là tôi đã được học đạo Thánh hiền. Bây giờ là buổi sáng (là Cư sĩ Hằng, Cư sĩ Tuấn cứ 7 giờ là lên xe rồi, để lại cho ông bà là đi gửi Bông và cả một nhà quần áo, đồ chơi bừa bãi. Thế thì khi bắt đầu cho Bông dậy thì hôm nào cũng khóc.

Tôi bảo:

- Ủ, ngoạc lớn, ngoạc bé.

Ngoạc lớn là con chị, ngoạc bé là Chu Bông. Thì nó đòi ghê gớm, không chịu dậy, rồi thế này thế khác. Thế là mọi người cứ tha hồ dỗ.

Tôi bảo:

- Để im đấy.

Xong bắt đầu tôi bế thốc một cái vào trong nhà tắm.

Tôi bảo:

- Bây giờ con phải đánh răng, rửa mặt để chuẩn bị đi học.

Không nghe. Tôi nói câu thứ hai, bảo:

- Bông của bà ngoan lắm!

Không nghe. Câu thứ ba tôi bảo:

- Vậy bây giờ con sẽ ngồi trong này một mình, ông bà đi ra ngoài.

Tôi bảo Cư sĩ Ông ra. Tôi cũng giả bộ sắp sửa đi ra. Thế là sợ. Im bất luôn. Thế là đồng ý cho đánh răng rửa mặt.

Và từ hôm ấy vào nếp. Sáng nay mẹ nó chứng kiến thấy thế thì mẹ nó đùa là “Cô hiệu trưởng Bà”, vì sợ hiệu trưởng mà. Thế nhưng mà ngược lại nó có ghét tôi không? Không hề ghét, lúc nào cũng bám bà. Vì nó hiểu, khi mình phát ra một cái tâm yêu thương thật sự, là nó hiểu.

Cho nên bạn không được để nó bước qua cái ranh giới là muốn đòi gì cũng được. Đó!

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Khi chúng vừa bước qua mức hạn chế của cha mẹ thì chúng liền có thể muốn gì được nấy đối với cha mẹ, bạn sẽ từng bước nhượng bộ, chúng có thể dùng tình cảm để uy hiếp bạn.

[May quá mình lại học được đạo, cho nên nhất định là cách thế hệ là ông bà không được quá chiều.]

Tôi thấy ba lần khuyên chú ấy vẫn không ích gì. Tôi lập tức bồng chú ấy đi lên, đi về phòng của tôi. Vì sao phải về phòng của tôi? Vì Phải cắt đứt hết tất cả viện binh của chú ấy.

[Không có thì ông lại nói vào xin một câu, bà lại nói vào xin một câu, mẹ lại nói vào xin một câu, thế thì tan.]

Chú mới biết sắp có việc không lành rồi. Khi tôi bồng chú ấy đi, mẹ tôi lập tức nói: *[À bà ngoại nói đấy.]*

- Sắp đón giao thừa rồi, đừng có đánh mà. [Ấy! Bênh ngay.]

Có nên đánh hay không? Lẽ nào sắp đón giao thừa phạm sai lầm thì không cần xử phạt? Như vậy thì con cái sẽ không biết quy củ ở chỗ nào, quy củ là phải thường xuyên, không có ngoại lệ.

[Bạn cứ thử bảo là giao thừa rồi bạn không đánh mắng trẻ xem, cả năm đấy nó có ngoan không? Làm gì có chuyện đấy. Thậm chí là rất nhiều người nói với tôi, đấy, lại kể chuyện:]

- Năm nay là chị là sao Kế Đô này, anh sao La Hâu này, thế rồi là cháu thì cũng là sao nọ sao kia, toàn là sao độc cả. Từ đầu năm đến giờ cúng sao giải hạn 3 lần rồi.

Thế cuối cùng con trai đi đường ở trên đường Láng Hòa Lạc vẫn cứ tai nạn. Thế là chị ý lại phàn nàn là:

- Đã đi cúng sao giải hạn 3 lần rồi cuối cùng vẫn cứ tai nạn đến.

Vì chị ý là vợ ông to quá rồi, tôi chả dám nói, mà chị ý lại rất nhiều thầy bà nên mình lại càng không dám góp ý một câu.

Đó, thầy Thái nói là] Phải dạy trẻ nhỏ giữ quy củ, không thì sẽ lười nhác.

[Vừa nói đấy: Sắp giao thừa rồi đừng có đánh. Nhưng mà không đánh thì chúng..., riêng cái đoạn giả sử bạn bảo kiêng không đánh lúc giao thừa, vậy thì riêng cái đoạn chúng khóc um lên, chúng quấy quá, rồi làm những cái lỗi như thế thì cả năm thế là cũng bị như thế thì sao? Đó ạ!

Chúng ta nghe Tiến sĩ Thái giảng tiếp ý hai:]

2- Dạy trẻ nhỏ giữ quy củ, không chúng sẽ lười nhác

Hiện nay có rất nhiều phụ huynh, vào ngày thứ bảy, ngày chủ nhật thì có thể ngủ đến giữa trưa.

Có tình hình này hay không? Năm ngày thì chúng bình thường, thứ bảy và ngày chủ nhật thì không bình thường, đời sống của chúng liền lộn xộn lên, không có quy củ. *[Đó]*

Cho nên hiện nay, khi thứ hai đi học, biểu hiện của học trò thì thế nào? Lười nhác. Quy tắc, quy định không thể thay đổi vì bất cứ tình huống nào, nếu không thì con cái nhất định sẽ lười nhác, không nỗ lực, nhất định sẽ đi đến chỗ vui chơi mà không tuân thủ quy tắc.

[Trước đây thì tôi cũng thương con, cho nên là cứ cái ngày thứ 7, Chủ nhật biết chúng đi làm cả ngày, cả tuần vất vả nên thứ 7, chủ nhật tôi không có gọi dậy sớm để dậy Phạt. Nhưng mà bây giờ, thứ 7 nào tôi cũng gọi, cứ

còng cọc cái phòng, thế là cuối cùng cư sĩ Châu, cư sĩ Trung phải dậy. Cứ đúng giờ là tôi gọi. Chủ nhật sáng nay đi phóng sinh cũng thế, tôi vẫn gọi, vì thấy thầy Thái giảng câu này cho nên mình phải áp dụng. Mà có phải riêng đối với trẻ đâu, con mình lớn như thế rồi mình vẫn phải làm, không có chúng nó cũng sinh lười nhác.

Tiền sĩ Thái giảng tiếp:]

Cho nên tôi thường giao hẹn với chị tôi:

- Cho dù chị dẫn nó đi leo núi, đi ra ngoài chơi vài ngày, nhưng mỗi ngày nhất định phải cố định đem theo những kinh điển để học thuộc lòng.

[Cái việc kinh điển là dứt khoát phải học. Dù có đi chơi ra ngoài vẫn phải học, giữ lấy cái quy củ đấy, chứ không ai cấm cái chuyện đi chơi.]

Phải học thuộc lòng. Như vậy thì trong lòng nó sẽ hiểu rõ, cho dù ở trong nhà hay ở bên ngoài thì bài tập học tập của chính mình đều phải làm cho tốt.

[Đó ạ! Chu Bi thì mấy hôm nay là đang soạn cái slide, powerpoint này, cũng là mong muốn được giảng Đệ Tử Quy cho các cháu nhỏ từ sắp 8 tuổi trở xuống. Thế thì nó không thành quy củ, vậy tôi bảo:

- Vậy tối nay con phải viết lại cho bà cái thời gian biểu ấy, bà sẽ hướng dẫn. Là đây, sáng ngủ dậy thì cùng với ông bà đánh thức em, rồi cho em đánh răng, rửa mặt, cùng tập dần đi, đưa đi học, về ăn cơm, ăn cơm xong mấy giờ thì giúp cô Thoan cùng với mọi người rửa dọn. Mà sau đấy là phải lên dọn cái phòng của mình, của bố mẹ. Sau đấy, cho chơi. Chơi xong thì buổi chiều (đến trưa đi ngủ buổi chiều dậy) nhất định phải làm cái slide này. Ngày mai phải có cái đó nộp cho bà. Và cứ như thế phải tuân theo quy củ, muốn chơi cũng được nhưng phải xong hết các việc, bà kiểm tra thấy được thì cho chơi.]

Khi nguyên tắc của bạn rõ ràng, chúng sẽ cảm thấy đó là bổn phận của chúng, chúng sẽ không có tâm cầu may, sẽ không ở đó mà nói:

- Mẹ ơi! Hôm nay thôi đi mà.

[Đấy, cứ xin xỏ:

- Thôi đi mà...

Mẹ đang bận việc:

- Ừ thì thôi.

Thế là thôi chúng thắng lợi rồi].

Nó sẽ nói những lời hay với quý vị. Cho nên nguyên lý, nguyên tắc này nhất định phải nắm lấy. *[Phải dạy trẻ có quy củ, đó!]*

Lại nói, khi tôi bỗng chú nhỏ đi vào phòng, kỳ thật là vào lúc đó quan trọng nhất là phải để cho chú ấy biết chính mình sai rồi. Có phải chúng ta thích trừng phạt trẻ nhỏ hay không? Không phải vậy! Cho nên tôi liền nói với chú:

- Con có khóc cũng không hề gì, con khóc càng lớn tiếng thì cậu càng trừng phạt con nặng hơn.

[Tôi áp dụng tôi thấy rất là tác dụng với lại Chu Bông, tha hồ khóc. Bà ở đây đã là hiệu trưởng rồi, ông cũng không dám. Thế cho nên, mà nếu không ông bà đi ra hết, bà đóng cửa lại một mình con ở trong này, cuối cùng không dám.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Khi bạn vừa nói như vậy thì chúng sẽ thế nào? Chúng sẽ khóc càng lớn, rồi cuộc bạn liền đánh chúng một cái. Kỳ thật lúc đó chú bé còn đang mang tã lót, nên cơ bản là chú sẽ không đau *[tức là tôi đoán là cái quần bím đấy]*, chỉ là khí thế này của bạn làm cho chúng chấn động ngay. Bạn liền nói với chúng:

- Nồng nổi tuyệt đối không thể đạt đến mục đích của con, hôm nay con có khóc thế nào cũng không có ích gì đâu.

Ngay khi bạn rất kiên định, chúng vừa nghe thì chúng hiểu là phương pháp của chúng như vậy tuyệt đối không thể nào đạt đến được mục đích của chúng, chúng sẽ không khóc nữa.

[Bạn đừng coi thường trẻ, rất thông minh, chỉ một hôm tôi làm như thế là từ hôm sau Chu Bông không dám khóc nữa. Rất thông minh. Đó!]

Ba là: Ân, uy phải phối hợp hài hòa

Khi chúng không khóc nữa, lúc này chúng ta liền nói với chúng, đem đạo lý giảng nói cho chúng rõ.

[À, tôi nói là Chu Bông ấy (con bé hơn 2 tuổi) hiểu ngay, hôm sau không khóc nữa. Sáng nay, vừa không có mặt tôi cái lại bắt đầu vừa gào khóc lên với lại ông, với lại mẹ nó, thấy bà lên một cái là thôi, vui vẻ đánh răng. Tôi bảo:

- Đấy đã thấy chưa? Thấy bà hiệu trưởng - bà ngoại lên cái là khác ngay.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Đem đạo lý giảng rõ ràng cho chúng nghe:

- Cậu dạy con như vậy là muốn tốt cho con, con phải nên tiếp nhận giáo huấn của người lớn.

Từ hung dữ biến thành thế nào? Biến thành rất từ ái.

[Ân - Uy phối hợp cho hài hòa. Còn nếu như bạn lại nghĩ cứng nhắc là: Nhất định cái người đàn ông là phải uy, người đàn bà là phải ân thì bạn đã nhầm. Luôn luôn hài hòa, có thể người chồng - người đàn ông là diễn ở cái vai phản diện, với cái vai uy là chính nhưng cũng phải có ân, hài hòa.]

Từ rất hung dữ biến thành thế nào? Biến thành rất từ ái.

Sau khi giảng cho chú nghe rồi, tôi liền đi ra, phản diện đã diễn xong rồi, ai sẽ diễn tiếp?

Thứ hai: Vợ giữ vai trò “Ân” (“Nhu”—có nghĩa là Nhẹ nhàng)

Chánh diện phải lên diễn tiếp cho nên chị tôi liền đi đến.

[Bây giờ bắt đầu là vai ân đây này.

Phải để trẻ nhỏ phản tỉnh lỗi lầm trước khi kết thúc phạt.]

Khi chị tôi vừa đi đến, chú nhỏ liền chạy đến trước mặt chị, liền ôm lấy chị nũng nịu. Lập tức chị tôi liền nắm nó lại:

- Con vừa phạm phải lỗi lầm gì?

Phải để trẻ tự nói. Chú không nói, lại tiếp tục ôm lấy chị tôi. Chị tôi vẫn kiên trì, lại hỏi con trai là:

- Con vừa phạm lỗi làm gì?

Phải để cho trẻ nhỏ tự mình nói ra, phải để trong ký ức của chúng không thể chứa đựng việc bị cậu trừng phạt, mà phải chứa đựng việc chính mình phạm phải những lỗi lầm gì.

[Bạn nghe chỗ này mà lưu tâm.]

Sau khi chú nói xong, chị tôi liền nói với chú:

- Con phải đi xin lỗi cậu ngay!

Còn muốn chú phải đến xin lỗi tôi, đây chính là tìm cơ hội để giáo dục, tạo ra một kết thúc rất tốt đẹp.

[Bây giờ bạn nghe nhé, sẽ là các bạn đấy.]

Rất nhiều bậc làm cha mẹ dạy con chỉ trừng phạt là xong, trút hết tức giận thì thôi, chứ không hề làm động tác kết thúc.

[Tức là phải để cho trẻ nhận được nó mắc tội gì.]

Cho nên ngay trong ký ức của con cái, chúng chỉ có cảm giác tính khí của cha không tốt, tính khí của mẹ không tốt.

[Đó! Nếu bạn không làm cái động tác kết luận cuối cùng là con mắc tội gì mà tha ngay lập tức, cho rằng thế là xong, thì trong đầu chúng sẽ không biết được rằng là chúng có cái tội lỗi gì và lần sau chúng vẫn cứ mắc. Nhưng cái nguy hiểm hơn là chúng sẽ cho là cha ác, hoặc là mẹ ác.]

Cho nên bạn phải nhớ rằng khi mà đã trừng phạt con, thì nhất định phải có cái động tác cuối cùng. Kết luận: Con mắc tội gì, phải để tự chúng phản tỉnh thì về sau trong cái ký ức của chúng, chúng sẽ biết rằng là: À, đây vì mình mắc lỗi này nên cha mẹ hoặc ông bà mới trừng phạt. Và cuối cùng thì chúng sẽ biết rằng là từ cha mẹ cho đến ông bà đều yêu thương, trừng phạt cũng là để mong cho mình tiến bộ, chứ không phải là hằn sâu trong cái tư tưởng là, ví dụ: Cha chẳng hạn, à, ông đánh tôi, ông nhớ nhớ, hoặc bà đánh tôi, bà nhớ nhớ.

Đó! Bạn nhớ, đừng quên cái động tác cuối cùng, là kết luận lại phải cho trẻ phản tỉnh rằng chúng đã mắc lỗi gì?]

Cho nên ân đức và uy nghiêm phải đồng nhau, hai mặt này kết hợp phải cẩn thận. *[Đó]*

3. Việc dạy trẻ trong gia đình thời nay thế nào?

[Mục này có 2 ý :

Thứ nhất: Người cha không thực hiện chữ “Uy”

Thứ hai: Người mẹ phải làm cả “Ân”, lẫn “Uy”

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Thứ nhất: Người cha không thực hiện chữ “Uy”

Hiện nay phản diện có người diễn hay không? Người cha hiện nay có chịu diễn phản diện hay không? Không chịu làm.

Vì sao hiện nay người cha lại không chịu diễn phản diện?

Vì họ làm việc rất bận rộn, cảm thấy rất thiếu sót đối với con cái, khó gần gũi con cái, đều mong muốn con cái nở nụ cười. Cho nên mỗi lần họ quay về nhà thì họ mang về quà tặng, đồ chơi cho trẻ.

Đó chẳng những không diễn phản diện “Uy”, mà đều là diễn chánh diện, là “Ân”. Sau đó thì con chạy đến:

- A, ba ba tốt quá! *[Đó]*

Rồi chúng vội vàng ôm lấy đồ chơi rồi đi. Một lần rồi hai lần, ba lần, đều như vậy, mang quà về cho con. Trải qua hai ba tháng, con lao đến:

- A! Ba ba!

Chúng không hề nhìn vào bạn, mà chúng nhìn vào phần quà, ôm lấy rồi bỏ đi ngay. Đột nhiên có một hôm bạn trở về mà không có quà, chúng nói:

- Sao ba về mà không có quà gì hết vậy?

Cho nên không thể dùng vật chất để xây dựng quan hệ cha con, như vậy thì thật là không tốt. Phải nên dùng sự quan tâm thương yêu của bạn để xây dựng quan hệ cha con.

[Đó ạ! Trước đây thì con rể tôi cũng thế, vì là ở trong cái đoàn đàm phán TPP, cho nên là gần 3 năm trời xách vali đi suốt.

Thế thì chính vì đi nhiều như thế nên xa cách với lại Chu Bi. Vậy thì đúng y như thầy Thái nói: Bù lại bằng cái gì? Mỗi một lần đi công tác về là nào là tàu hỏa chạy điện này, nào là búp bê này, rồi nào là váy Elsa này, đầy đủ. Để mua tình cảm của chúng mà.

Thế thì cuối cùng cũng đến một lúc y như thầy Thái nói, tôi bảo: Sao thầy Thái nói đúng thế chứ lì, cuối cùng đến hôm nào mà không có quà thì chúng nó:

- Sao ba về không có quà?

Chúng ngoáy đi luôn. Cho nên, đây chính là bạn đang muốn là dùng vật chất để dạy trẻ nhỏ. Không được!

Khi bạn càng dùng vật chất để dạy trẻ nhỏ thì bạn sẽ làm cho chúng càng tăng trưởng cái gì ạ? Tự tư. Chúng càng tăng trưởng cái tự tư đấy, và khi mà đã với một cái nhu cầu vật chất mãnh liệt như thế thì dục vọng về vật chất mà mở ra thì là một vực sâu không đáy.

Vậy thì về sau khi lớn chúng sẽ gì? Tự tư, chỉ có nghĩ đến mình thôi. Thế cho nên chúng sẽ tha hồ để “tổn người và lợi mình”. Và đến một lúc nào đấy chúng vẫn cứ cái tính tập khí đấy ngày càng tăng trưởng, thì rất có thể như thầy Thái nói: Chúng sẽ làm ra những việc mà vi phạm đến quốc chế, rồi thậm chí là phải vào tù, có khi đến mất cả sinh mạng. Cho nên, tuyệt không được dạy trẻ con bằng vật chất.

Người cha không diễn vai uy thì làm sao?

Người mẹ phải làm cả ân lẫn uy. Cho nên, tôi vẫn thường nói rằng: “Làm nhiều thì khuyết điểm nhiều, làm ít thì khuyết điểm ít”.

Cha đi suốt ngày, cuối cùng là mua tình cảm của con bằng vật chất, chả mắng nó bao giờ. Ở thì vậy thì, ừ được, nó cho là cha tốt.

Mẹ ở nhà thì đầu tóc rối bù lên, hết việc này việc khác, rồi chăm con. Thế xong chăm con đến lúc nó mắc khuyết điểm, cha không nói mà còn đang mãi nịnh để lấy tình cảm của con vì đi suốt mà. Thì cuối cùng là, không biết làm thế nào, thì mẹ lại phải đánh, lại phải mắng. Thế là cuối cùng càng gần con, càng đánh càng mắng thì nó càng xa cách.

Thế xong, đánh con xong, rồi mắng con xong, rồi thì thương quá, dút ruột để ra, bây giờ có phải một lúc mình giờ cái roi lên mà mình đánh nó mà mình cam lòng đau. Vạn cùng bất đắc dĩ thôi. Thế bây giờ lại phải diễn cả vai ân, vai uy hết, cuối cùng lúc ấy lại là vai ân, ôm con vào lòng: “Mẹ thương con lắm, mẹ không hề muốn đánh con”.

Thế nhưng mà chồng không chịu thì phải diễn cả hai. Trẻ con, nếu như bạn không thấy mỗi khi chúng mắc khuyết điểm là cơ hội để bạn dạy chúng, thì bạn sẽ chỉ thấy khi chúng mắc khuyết điểm, bạn sẽ ra sức mắng mỏ, đánh đập chúng, thì cuối cùng chúng sẽ nghĩ sao ạ? Bạn không dạy mà, bạn chỉ đánh cho hả mà thôi. Cuối cùng chúng sẽ nghĩ sao, chúng sẽ bảo rằng: Vậy lần sau ta mắc khuyết điểm, cố làm sao giấu nhẹm đi để cho ông bà, cha mẹ không nhìn thấy. Thế là cơ hội dạy mất rồi. Thế khi cơ hội dạy mất rồi thì chúng sẽ thường xuyên mắc khuyết điểm và ngày càng nặng hơn.

Cho đến cái lúc (vì bạn không thể nhìn thấy nữa, nó giấu nhẹm đi rồi) cho đến cái lúc mà bắt đầu chúng làm những cái việc tà trời thì lúc ấy chúng sa xuống vực, thì lúc ấy bạn muốn cứu cũng không cứu được nữa.

Cho nên mỗi một lần trẻ mắc khuyết điểm bạn phải hiểu đây là cái cơ hội để mình dạy trẻ, vì đừng bao giờ mong muốn trẻ tự ngoan.

“Nhân chi sơ tính bản thiện, tánh tương cận tập tương viễn”, là cái tập tánh tham sân si mạn, kiêu sa dâm dật, rồi ngũ dục lục trần, ai cũng có. Đã ra là thân người ai cũng có, bạn cũng có, cho nên nó mắc bạn phải hiểu đây là chuyện rất bình thường.

“Cầu bất giáo, tính nãi thiên; Giáo vi đạo, quý vĩ chuyên” có nghĩa là gì? Nếu như không được giáo dục, thì nhất định cái bản tính thiện này nó sẽ rồi đổi thành ác, mà cuối cùng giáo dục bằng cách gì? “Giáo vi đạo, quý vĩ chuyên”, là giáo dục quan trọng nhất ở cái gì ạ? Sự Chuyên cần.

Hôm nay dạy được con rửa bát được đúng một buổi. Ngày hôm sau bạn vứt, thế là nó không thể nào thành nếp được. Hôm nay dạy con dọn nhà được một tí, thì thôi lại điện thoại làm ăn buôn bán các kiểu, lại buông

xuống. Thế nên không có sự chuyên cần thì không thể nào làm cho trẻ thành nếp được. Thế xong rồi về sau lại bắt đầu phản nản, nói:

- Con người ta thì ngoan thế, con nhà mình sao mà hư hỗn thế.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Người cha không diễn vai phản diện thì ai diễn? Người mẹ diễn à?

Thứ hai: *Người mẹ phải làm cả “Ân”, lẫn “Uy”*

Thiên tính của người nữ là nặng về tình cảm, đều rất quan tâm đối với con cái, cho nên các cô diễn vai chánh diện “Ân” là tự nhiên nhất.

Nhưng hiện nay người mẹ không chỉ diễn chánh diện, mà còn phải diễn cả phản diện nữa. Có rất nhiều cô sau khi đóng vai phản diện với con xong, trong lòng lại cảm thấy rất đau xót, đầu này thì phải diễn phản diện, *[đánh mắng nó]* có thể tí nữa lại phải biến thành chánh diện.

[Lại: mẹ thương con lắm, mẹ yêu con lắm, rồi lại bù đắp cho nó, nào cho con cái này, cho con cái khác. Thôi, thế là hỏng rồi.]

Có dễ diễn không? Thật khó diễn, vừa trút xong cơn giận, lại phải rất từ ái đối với con.

Cho nên người nữ hiện nay, bệnh nghiêm trọng nhất là gì? Gọi là nội tiết không thông, có phải vậy không? Thường phải diễn phản diện, lại phải chuyển thành chánh diện, tạo thành áp lực rất lớn đối với thân tâm của các cô.

[Cho nên các bạn làm chồng thì hãy thông cảm.]

Cho nên người chồng phải diễn phản diện, bởi vì người nam thuộc cương, người nữ thuộc nhu. Có như vậy con cái mới không dễ dàng gây rối.

Chúng tôi nhớ lại lúc còn nhỏ, chỉ cần ánh mắt của cha trừng một cái, chúng tôi lập tức sẽ hiểu được là phải cẩn trọng.

Thứ hai: *Người cha phải có tâm dạy con*

Tôi thường kiến nghị những người cha hiện nay, vì làm việc tương đối bận rộn, không nhất định phải dành nhiều thời gian để dạy con, không

phải thời gian dài thì con cái mới cảm nhận được. Chỉ cần bạn quan tâm chúng, quan trọng nhất là bạn có cái tâm này không.

[Hay là không có cái tâm này? Kệ con cái vớt ra. Chỉ cần quan trọng nhất là có cái tâm bạn quan tâm chúng, còn đúng bạn bận rộn.]

Nếu như mỗi ngày bạn bỏ ra mười phút, trong mười phút này, điện thoại phải tắt đi, trong khoảng thời gian này chính là thời gian bạn cùng ở chung với con của mình, bạn phải đem sách Thánh hiền ra, đem Đức Dục Cố Sự ra, *[cái cuốn Đức Dục Cố Sự này có hơn 700 câu chuyện về các tấm gương gọi là hiếu để]* mỗi ngày giảng cho chúng nghe một hai điều.

[Đấy nhá, người cha nhớ nhé, bạn mãi kiếm tiền cũng được, mỗi ngày chỉ cần mười phút thôi, trước khi bạn đi ngủ chẳng hạn, thì mười phút thôi, Thầy bảo không cần nhiều, chỉ cần bạn có cái tâm là bạn dạy con.]

Bạn liên tục không ngừng làm như vậy, con cái sẽ cảm thấy bạn rất quan tâm đến chúng. Sau khi chúng nghe xong chuyện xưa rồi, khi đi đến trường học chúng sẽ kể với các bạn:

- Ba của mình mỗi ngày đều kể cho mình nghe hai câu chuyện.

Các bạn học sẽ như thế nào? Sẽ có cái nhìn kính phục.

[Đó, trong cái bài gọi là “Gửi con yêu” đấy, “Cũng có khi con thường hay trách móc; Chuyện nhỏ thôi mà mẹ nói trăm lần; Nhớ khi xưa bên nôi con sắp ngủ; Truyện thần tiên mẹ kể mãi không ngừng”.

Vậy mà bây giờ mẹ chỉ nói một, hai câu thì lập tức quay ra nói mẹ ngay rằng:

- Sao mà mẹ nói nhiều thế? Biết rồi, khổ lắm nói mãi!

Nhưng có biết rằng là: “Khi xưa bên nôi con sắp ngủ, thì chuyện thần tiên mẹ kể mãi không ngừng”.

Cũng vậy, đối với cha cũng thế, nếu mỗi ngày bạn chỉ cần bỏ ra mười phút thôi, đây như thầy Thái nói, bạn đọc cho con các câu chuyện, đem sách Thánh hiền ra dạy. Vậy thì chúng sẽ rất tự hào, khi đến trường chúng sẽ ưỡn ngực lên chúng nói: Không phải cha tôi quên tôi, các vị đừng tưởng, đấy, cha tôi ngày nào cũng kể cho tôi những câu chuyện này. Chúng sẽ

mang ra để chúng khoe với bạn bè và sẽ có cái nhìn kính phục. Bạn nhớ nhé, không cần nhiều.]

Sau đó chúng sẽ nói:

- Nào, mình sẽ kể cho bạn nghe hai câu chuyện này.

Đồng thời bạn huấn luyện chúng làm thế nào đem những giáo huấn của Thánh hiền cùng chia sẻ với mọi người.

Cho nên quan trọng nhất là bạn phải có cái tâm này.

[Cái tâm này là tâm gì ạ? Tâm dạy con, người bố đấy.]

Vừa rồi chúng ta đã nói đến quan hệ Ngũ luân, trong đó quan hệ vợ chồng là quan trọng nhất, vợ chồng chánh thì Ngũ luân chánh.

Ngũ luân chánh thì xã hội yên định, hòa bình, thống nhất, thịnh vượng cùng phát triển.

[Chúng ta đã kết thúc Chương III: “Vợ chồng hạnh phúc là nền tảng của gia đình hạnh phúc và xã hội hạnh phúc”.

Ngày hôm sau chúng ta sẽ chính thức bước vào phần thứ ba là: “Giảng giải Độ Tử Quy”, bắt đầu từ câu đầu tiên. Cái chương ba này là đã kết thúc cái phần thứ hai là: “Giáo dục đạo đức là đường đến hạnh phúc”.

Chương thứ nhất là gì ạ? “Muốn gia đình hạnh phúc phải giáo dục con cái”.

Chương thứ hai là gì ạ? Vâng ạ, “Muốn xã hội hạnh phúc, an định thì phải giáo dục đạo đức”.

Và chương thứ ba là: “Vợ chồng hạnh phúc là nền tảng của gia đình và xã hội hạnh phúc”.

Chúng ta đã kết thúc chương thứ ba.

Bài giảng của Tiến sĩ Thái hôm nay chúng ta dừng tại đây. Bây giờ chúng ta sẽ chuyển sang mục tham khảo.]

Chủ đề: CHỒNG LÀM KINH TẾ CŨNG PHẢI CÓ MỨC ĐỘ

(Nguồn: **suru tâm**)

[Không có thì người đàn ông đọc xong bài này bảo: lúc nào cũng có một cái lý do hợp lý là tôi phải đi kiếm tiền, là cuối cùng lao đi như con thiêu thân.]

“Anh chị quen nhau từ cuối thời sinh viên, sau thì lấy nhau, cuộc sống vợ chồng son chưa kéo dài được 3 tháng, thì anh đi theo công trình. Anh nói muốn sau này con được đầy đủ, sung túc hết mức. Và thế là anh xách ba lô lên đường khi chị vừa có bầu được 1 tháng.

Thời gian đầu mang thai, chị nghén, khó chịu đủ đường. Vì không ăn uống được gì nên chị gầy đi trông thấy. Ngoài giờ làm việc, về nhà chị vẫn phải lo nhà cửa tươm tất để mẹ chồng vừa ý. Vậy mà khi chồng điện về hỏi, chị cũng vẫn một điệp khúc quen thuộc:

- Em ở nhà vẫn ổn, anh cứ yên tâm giữ sức khỏe, tập trung làm ăn.

Một tháng tiếp theo, chị mệt mỏi triền miên. Đi khám thấy bị động thai những hai lần nên chị xin nghỉ hẳn ở nhà. Thấy con dâu nghỉ làm, mẹ chồng nhẹ nhàng đánh tiếng:

- Đã có người đi kiếm tiền rồi thì người ở nhà phải biết điều.

Chị nghĩ cũng phải. Với người tháo vát, chu đáo như chị thì mấy việc ở nhà có đáng gì đâu. Nhiều đêm không ngủ được, chị lại ôm gối khóc một mình. Chị nhớ chồng da diết. Nhìn vợ chồng người ta đưa nhau đi khám thai, đi mua đồ cho con mà chị thêm thường, ghen tỵ. Thế nhưng cứ nghe anh động viên chịu khó, để anh đi kiếm tiền mua 1 căn nhà nhỏ là chị lại quên hết mệt mỏi. Tối nào anh chị cũng gặp nhau qua màn hình điện thoại dù chỉ vài phút.

[Người viết bài này là cô em gái chồng]

Lúc vượt cạn anh cũng không về kịp, vì muốn cố nốt mấy ngày cho xong công trình. Chị khó sinh nên phải mổ. Phải chịu đựng bao nhiêu đau đớn về thể xác, mà mẹ chồng chẳng động viên một câu, chỉ nói một câu nhẹ nhàng, mát mẻ:

-Bây giờ chúng nó sướng quá nên thế chứ, cứ như mình ngày xưa mà không đi nhanh có mà để rơi ngoài ruộng.

Năm ngày sau khi chị ra viện thì anh trở về. Cứ ngỡ cả nhà, cả gia đình sẽ được đoàn tụ, ai ngờ con chưa đầy tháng anh lại ra đi. Mọi người khuyên ngăn anh, rằng cuộc sống hiện tại đã không quá khó khăn, rằng chị cũng đã để dành được chút tiền tiết kiệm, và thời gian này vợ con cần đến anh nhất, nhưng mộng làm giàu vẫn thôi thúc bước chân anh.

Bao nhiêu công việc lại đổ lên đầu con dâu đang con mọn. Đã con thơ quắn, lại cơm nước phục vụ cả nhà, lúc nào cũng phải sạch sẽ mới thuận ý mẹ chồng, chị mệt mỏi vô cùng mà chẳng biết kêu ai.

Con gái vừa đầy cử thì anh gọi điện về, báo với chị một tin:

- Chỗ anh làm có người chạy cho anh được sang nước ngoài với chi phí thấp, với trình độ tay nghề của anh thì thu nhập phải khoảng 40 triệu mỗi tháng.

Dù là hỏi ý vợ nhưng anh bảo đã quyết rồi thì chị còn làm gì được nữa.

Thời gian thấm thoắt trôi, mãi rồi cũng đến ngày anh về nước sau 3 năm xa nhà. Khi đi thì bịn rịn lưu luyến là thế, mà ngày về không có lấy một người để ra sân bay đón.

Gạt đi tự ái và tủi thân, anh vẫn hăm hở về nhà để gặp cô con gái bé bỏng cùng với người vợ yêu thương. Nụ cười luôn thường trực trên đôi môi anh suốt đoạn đường về nhà, bởi vì với số vốn anh kiếm được sau gần ấy thời gian, đủ để mở 1 xưởng cơ khí nhỏ. Càng nghĩ mà lòng anh càng phơi phới.

Xe đỗ trước ngõ, anh nhanh chóng kéo va li xuống. Hình như trong xóm có ai vừa mất, dù chưa bắt rập hay kèn trống gì, nhưng không khí lạnh lẽo khiến anh linh cảm như vậy.

Rồi có điều gì đó thôi thúc bước chân của anh... Anh buông thông ba lô bước vào nhà. Bao nhiêu cảm xúc vỡ òa khi anh nhìn thấy di ảnh của chị. Tại sao... Tại sao lại thế này?

- Chú hỏi ai thế ạ?

Một cô bé có đôi mắt trong veo hỏi anh. Mẹ anh từ trong nhà bước ra, anh thì gần như ngã quỵ khi biết tin chị đã ra đi mãi mãi. Anh quay sang cô bé, nhìn cô bé ngơ ngác chạy lại gần mẹ anh và gọi mẹ anh là bà nội. Đây là ngày trở về trong mơ của anh hay sao? Con không nhận ra bố, chồng không được nhìn vợ lần cuối.

Sau khi biết chị bị tai nạn do điều khiển xe đúng lúc bị tụt huyết áp, anh trở nên thờ ơ, lãnh đạm với mọi người trong nhà, trừ bé Su con gái anh.

Chuẩn bị 49 ngày chị, anh dọn dẹp lại căn phòng. Bao nhiêu hình ảnh hiếm hoi của khoảng thời gian anh chị được sống chung bên nhau lại ùa về. Nụ cười của chị. Đôi tay mềm mại của chị.

Anh dường như trông thấy hình ảnh chị đang ngồi khâu lại chiếc áo cho chồng, đang xếp lại đóng đồ sơ sinh được cho với khuôn mặt rạng ngời... Không, chị tan biến rồi, hình ảnh người vợ hiền tần tảo trôi dần theo dòng nước mắt của người đàn ông.

Ngày tháng “Ngày buồn, tháng nhớ, năm thương...”, anh đánh vần từng chữ trong cuốn sổ chị để lại. “Nhật kí những ngày vắng bố Su...”, chị đã viết.

Lật giở từng trang nhật ký của vợ, anh khóc như một đứa trẻ. Hóa ra lỗi tất cả là ở anh chứ không phải do người khác, mà anh chẳng còn có cơ hội để chuộc lỗi nữa rồi.

[Đây là chọn lựa sai dẫn đến không thể thay đổi được]

Nhìn lên tám ảnh cưới, chị vẫn ở đấy nhìn anh với nụ cười bình yên nhất, chỉ còn mình anh với nỗi buồn dằng dặc cùng những day dứt khôn nguôi. Giác mơ kiếm thật nhiều tiền của anh khi đã thành sự thật hóa ra lại phải đổi bằng cái giá quá đắt thế này.

Trong cuộc sống, có rất nhiều thứ không thể mua được bằng tiền, có rất nhiều thứ đã mất đi thì không thể lấy lại được. Bây giờ anh mới hiểu ra những điều đó thì đã quá muộn rồi”. (theo TRÍ THỨC TRẺ ngày 8/7/2017)

Đành rằng “phu phụ hữu biệt”, chồng thì lo kiếm kinh tế, vợ thì chăm sóc gia đình con cái, nhưng nếu bạn làm “quá” đi thì tưởng rằng tiền là hạnh phúc, thì lại hóa ra là bất hạnh. Chẳng trách mà nhạc sĩ Thanh Tùng cũng phải cảm thán mà rằng:

*“Vắng em đời còn ai với ai
Ngất ngây men rượu say
Đêm đêm liêu xiêu con đường nhỏ
Cô đơn, cùng với tôi về ...”*

Để kết thúc bài hôm nay, tôi xin tặng các bạn ca khúc “Một mình” của nhạc sĩ Thanh Tùng, người trình bày – ca sĩ Nguyễn Khang.

Bài hát này hết những 5 phút, trong khi thời gian của chúng ta thì đã hết, nghe tiếp hay không xin tùy các bạn, nhưng cũng xin nói nhỏ với các bạn 1 câu, rất hay.

****Ca khúc “Một mình”***

(Thanh Tùng)

*Gió nhớ gì ngẩn ngơ ngoài hiên
Mưa nhớ gì thì thâm ngoài hiên
Bao đêm tôi đã một mình nhớ em
Đêm nay tôi lại một mình*

*Nhớ em vội vàng trong nắng trưa
Áo phơi trời đổ cơn mưa
Bâng khuâng khi con đang còn nhỏ
Tan ca bố có đón đưa?*

*Nhớ em giọt mồ hôi tóc mai
Gió sương mòn cả hai vai
Đôi chân chênh vênh con đường nhỏ
Nghiêng nghiêng bóng em gầy*

*Vắng em còn lại tôi với tôi
Lá khô mùa này lại rơi
Thương em mênh mông chân trời lạ
Bơ vơ chốn xa xôi*

*Vắng em đời còn ai với ai
Ngất ngây men rượu say
Đêm đêm liêu xiêu con đường nhỏ
Cô đơn cùng với tôi về*

Cuối cùng xin cảm ơn nhạc sĩ Thanh Tùng và ca sĩ Nguyễn Khang thật nhiều.

Vâng ạ! Thời gian đã hết, bài học của chúng ta tạm dừng ở đây

Chúc bạn:

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy,
Hành đúng từng câu chữ,
Nội hóa tâm cung kính,
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai. Xin cảm ơn !]
